ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **Y. P.**, zastoupeného Mgr. Radimem Strnadem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Policie ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorát cizinecké Policie Zlín, Skupina povolování pobytu Zlín,** se sídlem Zlín, Pod Vrškem 5360, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 6. 2010, č. j. 36 A 53/2010 - 15,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 6. 2010, č. j. 36 A 53/2010 - 15, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí včas podanou kasační stížností proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2010, č. j. CPBR-2711-20/ČJ-2010-0663PZ-SV. Tímto rozhodnutím bylo stěžovateli, podle dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let, v souvislosti s tím byla stanovena lhůta k vycestování do 23. 3. 2010 a dále bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování; rovněž došlo k vyloučení odkladného účinku odvolání proti tomuto rozhodnutí. Stěžovatel se žalobou domáhal zrušení uvedeného rozhodnutí žalovaného toliko v rozsahu výroku, jímž byl podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyloučen odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí.

Krajský soud v Brně o žalobě uvážil tak, že rozhodnutí (výrok) o vyloučení odkladného účinku odvolání je rozhodnutím předběžné povahy, které je ze soudního přezkumu vyloučeno podle ustanovení § 68 písm. e) ve spojení s ustanovením § 70 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Z tohoto důvodu žalobu odmítl jako nepřípustnou dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

V kasační stížnosti, respektive jejím doplnění, stěžovatel výslovně uplatnil důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s., neboť má za to, že na základě nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem byla žaloba nezákonně odmítnuta.

Za nesprávné právní posouzení, které mělo za následek nezákonné odmítnutí žaloby, považuje stěžovatel vyhodnocení rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání jakožto rozhodnutí předběžné povahy (jež je ze soudního přezkumu vyloučeno). Stěžovatel především poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudky ze dne 23. 10. 2008, č. j. 2 As 73/2008 - 36, ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 As 60/2008 - 35, a ze dne 4. 12. 2008, sp. zn. 9 As 93/2008. K tomu cituje z odůvodnění napadeného usnesení krajského soudu v části, ve které je konstatována nejednotnost rozhodování Nejvyššího správního soudu v této otázce a její předložení k rozhodnutí rozšířenému senátu tohoto soudu.

Stěžovatel k tomu uvádí, že Nejvyšší správní soud již v rozšířeném senátu o předložené otázce rozhodl rozsudkem ze dne 7. 9. 2010, č. j. 7 As 26/2009 - 57, a to se závěrem, který svědčí stěžovateli. I přes to, že rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu bylo vydáno až po napadeném usnesení krajského soudu, měl krajský soud o dané věci rozhodnout meritorně. K tomu stěžovatel odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2001, sp. zn. IV. ÚS 393/2000.

Stěžovatel rovněž podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Tento návrh odůvodnil tím, že výrok o vyloučení odkladného účinku rozhodnutí má za následek povinnost jeho vycestování z území České republiky, což by ve svých důsledcích výrazně omezilo jeho možnost účelně chránit svá práva a oprávněné zájmy před zdejšími soudy.

Žalovaný se na výzvu soudu ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Brně v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele byla krajským soudem odmítnuta pro její nepřípustnost, připadá v úvahu toliko posouzení naplnění kasačního důvodu zakotveného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který je třeba, v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu, vnímat jako důvod speciální. Nejvyšší správní soud se proto zaměřil pouze na posouzení toho, zda krajský soud postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele odmítl a tím vyloučil meritorní projednání věci.

Jak uvedl krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení a jak rovněž připomněl stěžovatel v kasační stížnosti, na otázku, zda je rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání podle ustanovení § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu rozhodnutím předběžné povahy ve smyslu ustanovení § 70 písm. b) s. ř. s., donedávna existovala nejednotná judikatura. Na straně jedné byl v rozsudku Nejvyššího správního soudu

ze dne 30. 11. 2006, č. j. 2 As 54/2005 – 55 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), vysloven názor, že rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání je rozhodnutím předběžné povahy a je vyloučeno ze soudního přezkumu (zde se jednalo o rozhodnutí správního orgánu o zrušení povolení k provozování vodovodu pro veřejnou potřebu). Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 9. 10. 2008, č. j. 1 As 83/2008 – 36, kde se jednalo o přezkum rozhodnutí o vyhoštění cizince, tedy o případ stejného typu jako je tomu v nyní posuzované věci.

Na druhé straně v rozsudku ze dne 23. 10. 2008, č. j. 2 As 73/2008 – 36, kde se rovněž jednalo o rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, dospěl zdejší soud k závěru, že rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání sice je svojí povahou rozhodnutím předběžným, avšak v tomto konkrétním typu řízení, kdy okamžitý výkon rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci fakticky znemožňuje účinnou obranu v řízení odvolacím, by odmítnutí soudního přezkumu znamenalo ve svém důsledku odepření spravedlnosti (obdobný názor rovněž viz též rozsudek ze dne 11. 9. 2008, č. j. 7 As 40/2008 – 32).

Popsaná divergence v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu byla vyřešena již zmiňovaným rozhodnutím jeho rozšířeného senátu. Optikou rozhodnutí rozšířeného senátu, jehož úkolem je především sjednocovat nejednotnou judikaturu (§ 17 odst. 1 s. ř. s.), je pak nutné nahlížet i na napadené usnesení krajského soudu. Z odůvodnění uvedeného rozhodnutí rozšířeného senátu, na které lze v plném rozsahu odkázat, je pro potřeby tohoto rozsudku vhodné uvést alespoň závěr, že *„(r)ozhodnutí o správním vyhoštění má nepochybně povahu „rozhodnutí“ podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť se dotýká práva cizince na svobodu pohybu a pohybu (vyhošťuje jej z České republiky, a tedy zasahuje do jeho práva pobývat na území republiky, což se smí dít pouze v zákonem stanovených případech). Za těchto podmínek je i vyloučení odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu o vyhoštění rozhodnutím soudně přezkoumatelným, neboť mění časové parametry účinků prvoinstančního rozhodnutí ve věci samé a zjevně dopadá na právní postavení cizince, a to dokonce velmi intenzívně, neboť mu znemožní nadále v České republice fakticky pobývat, ač by jinak – mělo-li by odvolání odkladný účinek – do právní moci rozhodnutí o odvolání zásadně území republiky nemusel opustit. Realizace vyhoštění v průběhu odvolacího řízení navíc fakticky zásadně oslabuje možnost cizince uplatňovat svá práva v odvolacím řízení, neboť jej nutí vést odvolací řízení „na dálku“, a tedy pouze prostřednictvím svého zástupce či písemně“*.

Jakkoli tedy krajský soud v době rozhodování o žalobě nemohl předjímat právní závěry rozšířeného senátu, a zvolil-li jako vodítko pro své rozhodnutí právní závěry opačné linie judikatury (s nimiž se ztotožnil), než ke které se nakonec přiklonil rozšířený senát, je nutné takové rozhodnutí krajského soudu zrušit z důvodu nesprávné interpretace právní povahy výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince.

Rozhodnutí (výrok) o vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 správního řádu, obsažené v rozhodnutí správního orgánu o správním vyhoštění cizince podle § 119 zákona o pobytu cizinců, tedy není vyloučeno ze soudního přezkumu. Pokud krajský soud odmítl takové rozhodnutí věcně přezkoumat, založil tím důvod kasační stížnosti vymezený ustanovením § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem

vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.); v daném případě tedy meritorně přezkoumá předmětný výrok rozhodnutí žalovaného.

O návrhu na odkladný účinek Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť o samotné kasační stížnosti rozhodl bezodkladně.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu